

Legal update

Říjen 2024

Weinhold Legal

Obsah

Novinky v legislativě

Novela zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti

Aktuality z judikatury

Dlužnická solidarita osob jednajících ve shodě

Nabytí vlastnického práva od osoby, která nabyla vlastnictví od neoprávněného

Informace uvedené v tomto bulletinu jsou prezentovány na základě našeho nejlepšího přesvědčení a poznatků získaných v době, kdy byl tento text dán do tisku. Nicméně, konkrétní informace vztahující se k tématům uvedeným v tomto bulletinu by měly být konzultovány dříve, než na jejich základě bude učiněno jakékoliv rozhodnutí.

Bankovníctví, finance a pojišťovnictví:

Daniel Weinhold, Václav Štraser, Ondřej Tejnský

ESG – Firemní udržitelnost:

Tereza Hošková

Fúze a akvizice:

Daniel Weinhold, Václav Štraser

Insolvence a restrukturalizace:

Zbyšek Kordač, Jakub Nedoma

IT, media, telekomunikace:

Martin Lukáš, Jakub Nedoma, Michal Przczek

Nemovitosti:

Pav Younis, Václav Štraser

Ochrana osobních údajů:

Martin Lukáš, Tereza Hošková, Daša Aradská

Pracovní právo: Eva Procházková, Anna Bartůňková, Daša Aradská, Ondřej Tejnský

Regulatorní záležitosti:

Daniel Weinhold

Správa rodinného majetku:

Milan Polák, Zbyšek Kordač, Michaela Koblasová

Soudní a rozhodčí řízení: Milan Polák, Zbyšek Kordač, Anna Bartůňková, Michaela Koblasová, Michal Švec

Soutěžní právo / právo EU:

Tomáš Čermák

Start-upy, venture kapitál a kryptoměny: Pav Younis, Martin Lukáš, Jakub Nedoma, Michal Švec, Ondřej Tejnský

Veřejné zakázky a veřejný prostor:

Martin Lukáš, Tereza Hošková, Monika Švaříčková

Novinky v legislativě

Novela zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti

Dne 16. září 2024 podepsal prezident republiky návrh zákona, kterým se mění zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**AML zákon**“), a další související zákony (dále jen „**novela**“).

Novela vychází z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1113 ze dne 31. května 2023 o informacích doprovázejících převody peněžních prostředků a některých kryptoaktiv a o změně směrnice (EU) 2015/849 (nařízení TFR).

Jednou se zásadních novinek je **odlišná klasifikace osob, které poskytují služby s virtuálním aktivem nebo kryptoaktivem. Ty jsou nově zařazeny mezi finanční instituce. V důsledku toho se na ně uplatní širší okruh povinností, které vyplývají z právní úpravy boje proti praní špinavých peněz a financování terorismu (ML a TF).**

Další výrazná změna se týká možnosti **jednodušší identifikace klienta ze strany advokáta nebo notáře. Pokud nebudou mít pochyb o totožnosti klienta, ani osoby za něj jednající, pak jim postačí pouhá identifikace zástupce klienta, a to na základě úředně ověřené plné moci.**

Posílení postavení se dále týká Finančního analytického úřadu (dále jen „FAÚ“). Vybrané povinné osoby musí nově FAÚ oznamovat kontaktní osobu ve lhůtě 30 dnů (původně lhůta 60 dnů) od ustanovení do této funkce, nebo do 15 dnů (z původních 30 dnů) ode dne, kdy došlo ke změnám v údajích, které podléhají informační povinnosti. Mají tak pomoci výkonu dozoru ze strany FAÚ.

U osob převážejících přes hranice peněžní hotovost nad 15 000 EUR se zavádí povinnost kontroly, a to i na hranicích jednotlivých členských států Evropské unie. Osoba, která převáží, odesílá nebo přijímá hotovost v této hodnotě, bude muset na výzvu celního úřadu poskytnout informace o tomto převozu nebo zásilce.

V případě **profesních komor** je za přestupek v podobě porušení povinnosti informovat o zahájení, ukončení a výsledku kontroly možné udělit **pokutu až 1 000 000 Kč.**

Novela až na výjimky nabývá účinnosti dnem 30. prosince 2024.

Aktuality z judikatury

Dlužnická solidarita osob jednajících ve shodě

(Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 27 Cdo 1605/2023 ze dne 21. května 2024)

Krajským soudem v Plzni byla zamítnuta žaloba, jíž se žalobkyně domáhala „uložení povinnosti“ žalovaného odkoupit podíl žalobkyně ve společnosti s ručením omezeným, ve které měla žalobkyně 30% podíl. Svůj nárok opřela o § 89 z. o. k., kdy žalovaná spolu s dalším společníkem (rovněž 30% podíly každá) jednala ve shodě, a coby osoby ovládající společnost měly upřít žalobkyni její právo na podíl na zisku.

Na základě dokazování Krajský soud uzavřel, že žalovaný nebyl pasivně věcně legitimován, neboť požaduje-li žalobkyně odkup podílu po ovládající osobě, musí jej požadovat od těchto osob jednajících ve shodě společně.

Legal update

Říjen 2024

Weinhold Legal

Vrchní soud, jakožto soud odvolací, se ztotožnil se závěry soudu prvního stupně a potvrdil jeho rozhodnutí. Uvedl, že samotný žalovaný s podílem ve výši 30 % nemůže být považován za ovládající osobu, a tedy nesplňuje podmínky pasivní legitimace.

Žalobkyně podala proti tomuto rozsudku dovolání k Nejvyššímu soudu a založila argumentaci na tom, že společenství založené § 78 odst. 1 větou druhou z.o.k. dává věřiteli těchto dlužníků právo zvolit si, zda bude o plnění žalovat všechny, nebo jen některé dlužníky. Dle žalobkyně je pasivně věcně legitimován kterýkoliv solidární dlužník sám o sobě.

Nejvyšší soud odkázal na výklad ustanovení § 89 z.o.k. v **rozsudku sp. zn. 27 Cdo 1395/2020**, z něhož plyne, že povinnost ovládající osoby vzniká ze zákona, tedy bez nutnosti konstitutivního soudního rozhodnutí o splnění podmínky § 89 z.o.k. **V tomto případě platí, že měla-li žalobkyně všechny podmínky pro aplikaci § 89 z.o.k. za splněné, pak byla oprávněna svůj nárok uplatnit pouze proti žalovanému i přes to, že žalovaný disponoval ve společnosti 30% podílem a za ovládající osobu by byl považován až společně s dalším společníkem. Závěr odvolacího soudu a soudu prvního stupně, dle kterého musela žalobkyně směřovat žalobu dle § 89 z.o.k. vůči oběma osobám jednajícím ve shodě, jež jsou společně osobami ovládajícími, označil Nejvyšší soud za nesprávný.** Na základě tohoto zrušil rozsudek odvolacího soudu a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Nabytí vlastnického práva od osoby, která nabyla vlastnictví od neoprávněného

(Rozsudek Nejvyššího soudu sen. zn. 29 ICdo 99/2022 ze dne 31. července 2024)

Žalobce (úvěřující instituce) podal u Krajského soudu v Praze, jakožto soudu insolvenčního, **žalobu o vyloučení movitých věcí z majetkové podstaty dlužníka**, které soud vyhověl. V tomto případě nejprve dlužník nabytí věci na základě kupní smlouvy, kterou uzavřel se společností A. Následně dlužník uzavřel se společností B (v řízení vedlejším účastníkem) smlouvu o úvěru a k té ještě strany uzavřely smlouvu o zajišťovacím převodu práva k movitým věcem a smlouvu o výpůjčce movitých věcí. Tím se společnost B stala vlastníkem movitých věcí. Zamezila však svým nepoctivým jednáním publicitu svého vlastnictví, když se úmyslně nenechala zapsat do technického průkazu vozidla (sklízecí řezačka). Umožnila tedy dlužníku movité věci prodat, i když ten se jejich vlastníkem nestal. Následně dlužník, jakožto prodávající, uzavřel kupní smlouvu se společností C k těmto movitým věcem, přestože již nebyl jejich vlastníkem. Tato společnost C později uzavřela se žalobcem smlouvu o úvěru, v jejímž rámci sjednala zajišťovací převod vlastnického práva k movitým věcem na žalobce.

Společnost B (vedlejší účastník řízení) se následně odvolala k Vrchnímu soudu v Praze. Ten prvostupňový rozsudek změnil tak, že **žalobu zamítl** s odůvodněním, že Krajský soud nesprávně vycházel z toho, že žalobce má břemeno tvrzení a břemeno důkazní. K tomu uvedl, že za nabytí vlastnického práva od neoprávněného nemusí nabyvatel prokazovat svou dobrou víru, jelikož mu svědčí domněnka poctivosti a dobré víry.

Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalobce dovolání k Nejvyššímu soudu (dále jen „**NS**“). V něm položil NS mj. otázku, zda se uplatní § 1109 o.z. tehdy, pokud nabyvatel nabude vlastnické právo od vlastníka, který původně nabytí vlastnické právo od neoprávněného. Ten v rozsudku odkázal na **rozsudek sen. zn.**

29 ICdo 77/2019, kde se NS přihlásil k dřívějším judikaturním závěrům, na jejichž podkladě vysvětlil, že zajišťovacím převodem práva dochází ke změně vlastníka. Dlužník tak účinností smlouvy o zajišťovacím převodu vlastnického práva přestává být vlastníkem majetku poskytnutého k zajištění a toto právo nabývá věřitel. Splněním zajištěného dluhu přechází vlastnické právo bez dalšího zpět z věřitele na dlužníka, naopak v případě nesplnění musí být ve smlouvě o zajišťovacím převodu práva sjednán způsob, jakým bude zajišťovací převod práva realizován. **NS odvolacímu soudu vytkl, že posuzoval nabytí vlastnického práva dovolatele „od dlužníka“, aniž vzal v potaz, že vlastnické právo k movitým věcem bylo převáděno postupně různými právními jednáními.**

NS uzavřel, že vlastnické právo dle ustanovení § 1112 o.z. nenabývá ten, kdo ví, že jeho předchůdce nabytí vlastnické právo od neoprávněného. V poměrech projednávané věci by v takovém případě s ohledem na důvodovou zprávu a komentářovou literaturu vlastnické právo přešlo zpět na vedlejšího účastníka k okamžiku účinnosti převodu mezi společností C a dovolatelem. **Jednalo se tak o závěr ve prospěch dovolatele. Napadené rozhodnutí NS zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.**

© 2024 Weinhold Legal
Všechna práva vyhrazena

Informace uvedené v tomto bulletinu současně nelze chápat jako vyčerpávající popis relevantní problematiky a veškerých možných konsekvencí, a nemělo by na ně být plně spoléháno v jakýchkoliv rozhodovacích procesech ani by neměly být považovány za náhražku specifické právní rady, které by byla relevantní pro konkrétní okolnosti. Weinhold Legal, s.r.o. advokátní kancelář ani kterýkoliv právník uvedený jako autor těchto informací neodpovídají za jakoukoliv újmu, která by mohla vzniknout ze spoléhání se na zde uveřejněné informace. Dále si dovoluujeme poznamenat, že na některé záležitosti v tomto bulletinu uváděné mohou existovat různé právní názory z důvodu nejednoznačnosti příslušných ustanovení, a v budoucnu může převážít jiný než námi uváděný výklad.

Své připomínky laskavě zasílejte na e-mailovou adresu: jan.simak@weinholdlegal.com, anebo kontaktujte osobu, s níž jste obvykle ve spojení. Ohlášení publikací na office@weinholdlegal.com.